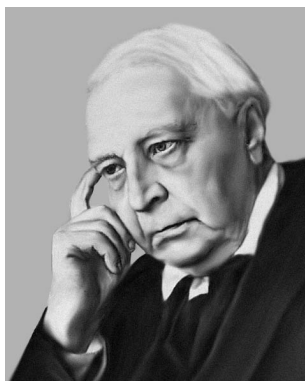

Т. Б. Лукінова

Грунський Микола Кузьмич

ГРУНСЬКИЙ Микола Кузьмич (28. 09(10. 10). 1872, Суми – 13. 08. 1951, Київ) – мовознавець. Доктор філологічних наук (1912). Заслужений діяч науки УРСР (1941). Закін. Харків. університет (1896), де й працював від 1900 викл. каф. слов'ян. філології. 1902–03 – у закордон. наук. відрядженні. Від 1903 – у Юр'єв. університеті (нині м. Тарту, Естонія): доцент кафедри рос. мови і літ-ри, від 1906 – екстраординар., від 1912 – ординар. проф. Від 1915 – в Університеті св. Володимира у Києві: професор (до 1951), завідувач кафедри рос. мови (до 1949), у 1919–20 – ректор. Одночасно від 1920 працював у мовознав. комісіях АН УРСР, 1930–50 – старший науковий співробітник в Інституті мовознавства АН УРСР, де брав участь у підготовці рос.-укр. словника та сучас. укр. правопису. Вивчав проблеми походження слов'ян. письма (визнавав, що глаголиця виникла раніше за кирилицю), палеографії; мову найдавніших пам'яток, зокрема Київ. глаголич. листків, Охридського та Зографського євангелій, Супрасл. рукопису, Праз. глаголич. уривків. Досліджував та видавав «Слово о полку Ігоревім», автор його перекладу українською мовою (Х., 1931). Автор низки підручників та посібників зі старослов'ян., рос. та укр. мов, лексикографії, педагогіки та методики викладання мови, серед них: «Лекции по древнецерковнославянскому языку» (Юрьев, 1906; 1914), «Лекции по педагогике» (Юрьев, 1908; 1909; 1914), «Русский язык» (Юрьев, 1913), «Украинская грамматика» (К., 1918), «Історія форм української мови» (Х., 1931; співавт.), «Вступ до слов'янського мовознавства» (К., 1941; К., Л., 1946) та ін.

Основні праці

Памятники и вопросы древнеславянской письменности. Т. 1, вып. 1–3. Киевские глаголические листки. Вып. 4. Пражские глаголические отрывки и из истории хорватской глаголицы. Юрьев, 1904, О., 1906. Т. 2. О происхождении имперфекта древнецерковнославянских памятников. Юрьев, 1906; Очерки по истории разработки синтаксиса славянских языков. Т. 1–2. Юрьев, 1910–11; О трудах А. А. Потебни по русскому синтаксису. Юрьев, 1911; Украинское правописание, его основы и история. К., 1918; 1919; Словник найнеобхідніших в діловодстві слів та виразів. К., 1925; Основи нового українського правопису. К., 1929; Білоруська мова в її минулому та сучасному вивченні // Зап. Київ. ІНО. 1930. Кн. 4; Нариси з історії української мови. Л., 1941 (співавтор).

Рекомендована література

1. Булаховський Л. А. Микола Кузьмич Грунський // Мовознавство. 1952. № 10;
2. Лукінова Т. Б. Микола Кузьмич Грунський // Там само. 1972. № 6;
3. Стаховський М. М. М. К. Грунський (До 100-річчя з дня народж.) // УМШ. 1972. № 11.

Бібліографічний опис:

Грунський Микола Кузьмич / Т. Б. Лукінова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32091>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).